

Kodeks Etyki Zawodowej Notariusza. Komentarz praktyczny

Przejdź do produktu na ksiegarnia.beck.pl

Przedmowa

Zawód notariusza jest szczególny. Łączą się w nim i przenikają elementy zawodu sędziego i urzędnika oraz radcy prawnego i adwokata. Notariuszom postawiono bardzo trudne zadanie polegające na zabezpieczeniu interesu prawnego wszystkich uczestników obrotu. Państwo wyposażyło notariuszy w prawo do działania w jego imieniu i silnie uzależniło ich od siebie, choć jednocześnie notariusze nie są zatrudnieni ani wynagradzani przez państwo. Z zasady notariusze, tak samo jak adwokaci i radcy prawni, działają na wolnym rynku i pobierają wynagrodzenie od klientów. W zakresie ekonomicznym zatem notariusz pozostaje typowym przedsiębiorcą – usługodawcą, który musi walczyć o przetrwanie na rynku. Jego możliwości konkurowania z innymi notariuszami są jednak mocno ograniczone, ponieważ działa on w sferze imperium państwa i nie może narażać zarówno jego dobrego imienia, jak i dobrego imienia zawodu. Ponadto notariusz nie może swobodnie konkurować z innymi przedstawicielami swojego zawodu, albowiem godziłoby to w powagę zawodu. Założenie jest takie, że każdy notariusz nie tylko może, ale i co do zasady musi dokonać każdej zgodnej z prawem czynności. Uprawnienia wszystkich notariuszy są zatem takie same. Taka sama powinna być także ich wiedza, która ma prowadzić do sporządzenia właściwych czynności. Płaszczyzny, na których notariusze mogą między sobą legalnie konkurować, są zatem nieliczne. Ograniczają się one do kwestii jakości i terminowości świadczonych usług. Każdy notariusz z osobna i wszyscy notariusze wspólnie muszą cieszyć się zaufaniem pochodzącym w tym samym czasie od państwa, stron czynności notarialnych i społeczeństwa w ogólności. Notariusze wykonują wolny zawód, co oznacza również, że pozostają oni związani normami etyki zawodowej, które zawarte zostały w KEZN.

Twórcy KEZN podjęli się wyzwania polegającego na skodyfikowaniu podstawowych powinności i zakazów obowiązujących członków notariatu, których nadrzędnym celem jest zapewnienie jego ciągłego funkcjonowania i umacnianie pozycji notariusza jako gwaranta obrotu prawnego. Z całą stanowczością należy stwierdzić, że egzekwowanie poszanowania przepisów KEZN jest istotne nie tylko dla stron czynności notarialnych, ale i przede wszystkim dla samego

samorządu notarialnego. Zgodnie z zasadą jeden za wszystkich, wszyscy za jednego – błędy jednego notariusza mają negatywne skutki dla wszystkich członków notariatu. Tak samo negatywne postępowanie samorządu notarialnego przekłada się na zły obraz każdego notariusza. Notariat jako zamknięta grupa musi zatem dążyć do tego, aby zapewnić mechanizmy samokontroli i samooczyszczania. Rozumieć to należy w ten sposób, że w interesie samorządu zawodowego jest, aby ze stanowczością i surowością walczyć z pogwałceniem postanowień KEZN oraz nie doprowadzać do uniknięcia odpowiedzialności przez współczłonków grupy zawodowej. Notariat powinien mówić jednym silnym głosem. Konieczne jest, aby przekaz idący do społeczeństwa był jasny i precyzyjnie wskazywał na rolę notariusza jako łącznika między obywatelami a państwem. Pamiętać trzeba, że wszelkie wątpliwości co do postępowania notariusza prowadzą w mediach i opinii społecznej do wydawania generalnych osądów na temat całej grupy zawodowej. Jest to bardzo niebezpieczne w przypadku notariuszy, których zawód istnieje tak długo, jak istnieje społeczne zaufanie do nich.

Wartością najwyższą dla każdego członka notariatu jest więc zaufanie, które – jak wskazano wyżej – pochodzi z wielu kierunków i od wielu podmiotów.

Celem niniejszej publikacji jest przedstawienie obowiązującej regulacji zasad etyki zawodowej notariusza oraz przybliżenie podstaw postępowania dyscyplinarnego. Nie można bowiem mówić o KEZN bez omówienia trybu, w jakim notariusze mogą być pociągani do odpowiedzialności dyscyplinarnej.

[Przejdź do księgarni →](#)